

KONCEPCE ROZVOJE A ŘÍZENÍ ZŠ T. G. Masaryka Pyšely

„Vzdělaný člověk má stálé bohatství v sobě.“

ÚVOD:

Koncepce ZŠ je zpracována jako základní myšlenková osnova, která akceptuje stávající zákonné podmínky, situaci školy, její klima, ŠVP a celkovou představu budoucí vize.

Při sestavování této koncepce jsem vycházela z dostupných materiálů na webových stránkách školy, obce, z prezentace školy v tisku, z výročních zpráv a v neposlední řadě ze závěrů kontrolní činnosti ČŠI. Dále jsem využila i vlastní zkušenosti, které jsem získala z pohledu ředitele ZŠ. Tuto funkci jsem zastávala po dobu dvanácti let. Poznala jsem práci mnoha ředitelů škol a vytvořila jsem si jasnou představu o tom, jak vypadá fungující, moderní škola, která má ve svém hlavním krédu zájmy dětí, jejich rodičů, všech zaměstnanců školy, zájmy zřizovatele.

Během své pedagogické praxe jsem měla možnost pracovat se širokým spektrem dětí- od dětí průměrných, až po děti nadané, které vyhledávaly další výzvy. Výjimkou nebyly ani děti se SPU, děti se SVP, kterým byla poskytována pedagogická podpora různých stupňů, výuka podle IVP. Vždy však v centru pozornosti byl, je a zůstává pro mě žák se svými potřebami.

1. Základní údaje o škole, její poslání:

Základní škola je samostatným právním subjektem. Od 1. 9. 2018 došlo k celkovému navýšení kapacity žáků (ZŠ – 500, ŠD – 122/od roku 2021 150, ŠJ -300), což dává prostor nejen pro přijímání nových žáků, ale i pro další aktivity školy. Výhodou školy je i bezbariérový přístup s výtahem a schodišťovou plošinou. Škola má k dispozici nejen kmenové učebny, ale i učebny odborné, 2 sborovny, kabinety a zázemí pro učitele, multifunkční hřiště, skleník. Výhodou je i vlastní školní jídelna.

Vzhledem ke skutečnosti, že škola jako instituce odráží potřeby společnosti, je třeba mít na paměti **poslání školy a z toho vyplývající strategické cíle**, které jsou dále konkretizovány.

Posláním ZŠ je zejména:

- ZŠ musí poskytovat kvalitní základní vzdělávání, které je aktivním procesem a které vede k celoživotnímu procesu vzdělávání se a učení se u každého jedince
- ZŠ podporuje zdravý životní styl a sportování žáků jako jednu ze základních zásad zdravého životního stylu, vede žáky ke smysluplnému využití volného času
- vytváří u dětí pocit zodpovědnosti, cílevědomosti, komunikačních dovedností, tolerance, pracovní návyky, motivaci pro rozvoj profesního i osobního života
- škola učí žáky vnímat propojení dějin, umění, literatury, architektury, vědy, nově vzniklých oborů prostřednictvím moderních metod a forem práce, technologií

Zmíněné poslání školy lze naplňovat dosahováním strategických cílů. Tyto jsou formulovány podle kritérií kvalitní školy (ČŠI), z nich jsou odvozovány cíle konkrétní.

1. Škola by měla mít jasně formulovanou vizi a realistickou strategii rozvoje, které pedagogičtí pracovníci sdílejí a naplňují.

- Základním koncepčním dokumentem je vize **Zdravé školy**, který je založený na čtyřech pilířích:

ZDRAVÉ PROSTŘEDÍ (organizační, materiální, sociální)

ZDRAVÉ UČENÍ (smysluplnost, přiměřenost, spoluúčast, motivující hodnocení)

OTEVŘENÉ PARTNERSTVÍ (posílení vztahů zřizovatel - škola – žák – učitel- rodič –školní rada – Klub rodičů a přátel školy)

PREZENTACE ŠKOLY (propagace na veřejnosti, webové stránky školy, posílit informovanost veřejnosti, charitativní akce, vydávání časopisu)

2. **Škola má zpracovaný vzdělávací program - „Škola pro děti“**, který vychází z vize a strategie rozvoje školy. Jeho cíle jsou srozumitelné pro pedagogy i rodiče:
 - **ŠVP - je závazným a živým dokumentem** (dle potřeb aktualizovaný)
 - **Žák – subjekt vzdělávacího procesu – by měl být aktivním spoluvůrcem vyučovací hodiny**, ne pouhým pasivním posluchačem (využívat moderní metody a formy práce, efektivněji využívat didaktickou techniku, zařadit projektové dny, poskytovat aktivní pomoc začínajícím učitelům, zlepšit spolupráci pedagogů 1. a 2. stupně, školy a ŠD, **vytvořit vizi rozvoje ŠD**)
 - **ŠVP má podporovat zdravý životní styl** (výhodná poloha školy, vlastní hřiště), zařazovat akce ve spolupráci s dalšími subjekty obce, se zřizovatelem, navázat partnerství s jinými školami regionu, s Dětským domovem Pyšely, s MŠ)
 - **Cílem vzdělávání musí být skutečnost**, aby žáci dosahovali takových výsledků, které odpovídají jejich možnostem – je nutné **zavést účinná opatření k průběhu vzdělávání i pro žáky s SPV**(konzultace, opakovaný výklad, individuální přístup, sebehodnocení v každé hodině, příprava na soutěže, olympiády, příprava na přijímací pohovory na SŠ)
 - **Dodržovat časové a tematické plány, nastavit jasný, srozumitelný a účinný kontrolní systém**
 - **Kontrolovat plnění úkolů pro PK, MS, mapovat podmínky, průběh, výsledky vzdělávání** (přijímat jasná a efektivní opatření ke zkvalitňování výuky a úspěšnosti žáků)
 - **Systematicky promýšlet a připravovat výuku, vytvářet každému žákovi rovné příležitosti ke vzdělávání** bez ohledu na jeho pohlaví, věk, etnickou příslušnost, kulturu, rodný jazyk, náboženství, rodinné zázemí, ekonomický status nebo speciální vzdělávací potřeby.
 - **Zlepšit účinnou podporu všem žákům s potřebou podpůrných opatření** (spolupráce s PPP, pokusit se rozšířit školní poradenské zařízení – psycholog, logopedická prevence)
 - **Nabídnout rodičům těchto žáků konzultační hodiny** (metody, formy práce, komunikace, motivující pochvala, pocit úspěšnosti)
 - **Zaměřit se i na sociální a osobnostní vývoj žáků** - nabídnout nové aktivity, možnosti (Jazykové soustředění, LVK, adaptační kurzy, školu v přírodě, ozdravný pobyt žáků u moře, Klub mladých diváků, zájmové kroužky, pokusit se rozšířit nabídku volitelných předmětů)
 - **Sledovat a vyhodnocovat úspěšnost žáků v průběhu studia, při ukončování studia**

3. **Škola by měla fungovat podle jasných pravidel umožňujících komunikaci všech aktérů** (žáci, pedagogové, zákonní zástupci žáků, zřizovatel) **a jejich participace na chodu školy**:
 - **Jasně nastavit pravidla k organizování činnosti školy** (školní řád, pravidla hodnocení žáků, interní předpisy)
 - **Školní řád** musí být srozumitelný všem žákům
 - **Vytvořit nová pravidla hodnocení vzdělávání žáků (sebehodnocení)** tak, aby byla účinná, jasná, efektivní
 - **Zjišťovat úroveň vzdělávání žáků** (srovnávací testy, ročníkové práce, hospitace)
 - **Pokračovat v činnosti Školního parlamentu** (podněty ke zkvalitnění práce školy)

- Každý zaměstnanec školy musí mít **prostor k vyjadřování svých podnětů** pro zkvalitnění práce své i školy

4. Vedení školy aktivně řídí, pravidelně monitoruje a vyhodnocuje práci školy a přijímá účinná opatření.

- **Řízení školy pojmout jako neustále se vyvíjející proces**, jednat jménem organizace v právních úkonech, jednat se zřizovatelem a ostatními orgány
- **Rozvíjet vzájemný dialog** mezi zřizovatelem, vedením ZŠ a pedagogy, vychovateli, správními zaměstnanci
- **Řídit zaměstnance** v duchu etického kodexu a lidskosti se zaměřením na potřeby jednotlivce i kolektivu, **učit se naslouchat a respektovat jiný názor**
- **Cílem školy je aktivně prezentovat její činnost a úspěchy** v tisku, na veřejnosti
- **Aktivně se zapojovat do akcí obce** (jarmark, vánoční koncerty)
- **Vypracovat jasnou a srozumitelnou organizační strukturu školy**- pracovní, provozní řád, školní řád, pravidla pro hodnocení vzdělávání žáků a sledovat jejich efektivnost, účinnost
- **Kontrolovat dodržování zásad BOZ, PO**
- **Monitorovat, aktivně řídit pedagogické procesy** a pravidelně vyhodnocovat stav ve všech důležitých oblastech pedagogického, ekonomického procesu v oblasti řízení školy (oblast pedagogická, ekonomická, personální, BOZ a PO) a přijímat efektivní opatření ke zlepšení v jednotlivých oblastech
- **Aktivně plánovat činnost školy** (pracovní porady, pedagogické rady, interakce škola – ŠD)
- **Zpracovat Plán kontrolní činnosti** (delegovat úkoly pro zástupce školy, pro PK, MS, koordinátory)
- Poskytovat pedagogům dostatek **tvůrčí svobody** v rámci stanovených povinností

5. Vedení školy aktivně vytváří zdravé školní klima (vzájemné vztahy, spolupráce všech aktérů, školní poradenské centrum – zákonný zástupce žáka)

- **Respektující přístup** k žákům je považován za prioritu (individuální přístup, žáci se SVP, s SPU, nadaní žáci)
- **Podpora spolupráce** mezi učiteli (projektové vyučování, pracovní týmy, předmětové komise, metodická sdružení)
- **Spolupráce a profesionální vztah** škola – rodina - zřizovatel (Den rodin, Učíme se společně, Hudba nás sblíží, Den otevřených dveří, Zvykáme si na školu – pro budoucí prvňáčky, Učíme se s pohádkou, Patronace 1. a 9. tříd),

6. Vedení školy usiluje o zajištění personálních podmínek pro vzdělávání, sleduje a podílí se na řízení profesního rozvoje, vytváří podmínky pro výměnu pedagogických zkušeností s dalšími základními školami, podporuje začínající učitele.

- Je nutné **podpořit učitele k získání odborné kvalifikace**, podporovat začínající učitele, (mentoring, uvádějící učitel, vzájemné hospitace, tandemová výuka, spolupráce s jinými školami, předávání zkušeností - projekt **Učitel naživo, Ředitel naživo**)
- **Navázat spolupráci** např. s PF UK Praha (praxe studentů, potencionální učitelé)
- **Podporovat DVPP**(Šablony), samostudium, vytvoření plánů profesního rozvoje pro pedagogické pracovníky, asistenty (následně vést hodnotící pohovory s pedagogy)

7. Vedení školy usiluje o optimální materiální podmínky pro vzdělávání a pečuje o jejich účelné využívání.

- **Vyhodnocení stavu materiálních podmínek pro vzdělávání** (inventura majetku, školních pomůcek, učebnic, materiálního vybavení, stav budovy)
- **Pravidelně obnovovat materiální fond učebnic, pomůcek, AV techniky** (rozpočet školy)
- **Zajistit zaměstnancům školy pevné zázemí** – podmínky pro výuku (vybavení sboroven, kabinetů, možnosti FKSP)
- **Dbát na estetické prostředí** (výzdoba chodeb, tříd, čisté okolí školy, prezentace prací a výrobků žáků na veřejnosti)

8. Vedení školy klade důraz na vlastní profesní rozvoj

pokusit se o zapojení do projektu **Ředitel naživo**, vytvořit plán vlastního profesního rozvoje, **vytvořit plán sebevzdělávání pro vedoucí pracovníky a pedagogy** (dle potřeb osobních, profesních i potřeb školy)

9. Škola je vstřícné a bezpečné místo pro žáky, jejich rodiče, pedagogické i nepedagogické pracovníky.

- **Dodržovat pravidla BOZ, PO, hygieny práce**, mít možnost sdělit své problémy a neprodleně je řešit (učitelé, výchovný poradce, metodik prevence, školní psycholog, schránka důvěry)
- V případě objevení se **sociálně patologických jevů** provést neprodleně sociometrické šetření, přijmout reálná a efektivní opatření, problémy neodkládat
- Cílem je, aby se žáci i zaměstnanci cítili ve školním prostředí bezpečně

10. Pedagogové uplatňují při komunikaci s žáky, rodiči, kolegy vstřícný, respektující přístup

- Svým přístupem k žákům **podporovat rozvoj volných vlastností**, učit je samostatnosti a sebekontroly, přijímat názory ostatních, učit je kritickému myšlení
- **Pravidelně informovat** pedagogy, žáky, rodiče, veřejnost o dění ve škole i o připravovaných akcích ZŠ, ŠD (zapojit rodiče do akcí školy, ŠD – Den rodit, vánoční dílny, jarmark)
- **Hledat nové možnosti prezentace** (muzikoterapie)
- **Pokusit se získat sponzoring pro rozvoj škol, využít fondy EU**

ZÁVĚR:

Nástin této koncepce pro ZŠ je praktickým průvodcem toho, čeho by škola mohla v budoucnu dosáhnout. Jednotlivé body koncepce by v případě kladného posouzení byly dále specifikovány a zkonkretizovány. Mým cílem je nejen udržet dosavadní postavení školy, ale i snaha jít kupředu jak v oblasti poskytování základního vzdělávání jako takového, tak i vizí být institucí, kterou rodiče a žáci vyhledávají pro její kvalitu výuky a zároveň pro přátelský, tvůrčí a lidský přístup k nim.

Plnohodnotné fungování organizace je otázkou praxe a zejména společné vize se zřizovatelem. Je to záležitost profesionálního postoje k vedení školy a jeho zaměstnancům. Představa o budoucím rozvoji moderní školy je jedním z důležitých úkolů vedení školy a ředitele. Je to cíl, ke kterému je následně schopen najít adekvátní metody.

Ráda bych proto předloženou koncepci naplnila. Uvědomuji si, že ředitel by měl být nejen manažerem své školy, ale především člověkem, který vede kolegy k vyšší kvalitě vzdělávání, tedy k žákům.

V Benešově, 7. 3. 2020

zpracovala: Mgr. Milena Prášková